

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen julkaisun rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutuksestaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original publication. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Erkkilä, R., & Perunka, S. (2024). Kestävä kehitys ja vastuullisuus näkyvät arjen tekoina. *Oamk Journal*, (37). Oulun ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2024032012163>

METATIEDOT

Tyyppi: Blogi

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 37/2024

Julkaisuvuosi: 2024

Tekijätiedot: Erkkilä Raija, Perunka Sirpa

Oikeudet: [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2024032012163>

Tiivistelmä: Oulun ammattikorkeakoulun Ammatillisen opettajankoulutuksen henkilökunta pohti kestävän kehityksen ja vastuullisuuden käytänteitä yhteisöllisissä työpajoissa lukuvuoden 2022–2023 aikana. Työpajatyöskentely tuotti kuvauksia arjen toiminnoista ja periaatteista hyvinvoinnin, talouden ja ympäristön teemoissa. Hyvinvoinnin koettiin muodostuvan arjessa ihmisten välisissä kohtaamisissa ja organisaation toimintaa ohjaavissa periaatteissa. Kestävä ja vastuullinen talous toteutuu kehittämällä esimerkiksi opetustyöhön liittyvää monipuolista yhteistyötä. Ympäristöä koskevissa arjen teoissa korostuivat valinnat, joita jokainen voi tehdä päivittäin omassa toiminnassaan. Tärkeänä pidettiin sitä, että työympäristö mahdollistaa ja kannustaa ympäristöystävällisten valintojen tekemiseen.

Kestävä kehitys ja vastuullisuus näkyvät arjen tekoina

28.3.2024 - Erkkilä Raija, Perunka Sirpa

Ammattikorkeakoulujen kestävyys- ja vastuullisuustyötä ohjaavat Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen ohjelma Agenda 2030 sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kestävän kehityksen linjaukset. Agenda 2030 tunnistaa koulutuksen ja TKI-toiminnan merkityksen tarvittavien muutosten aikaansaamiseksi. Kestävällä kehityksellä tarkoitetaan ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävästä kehitystä. Ammattikorkeakouluille vastuullisuus tarkoittaa sitä, että kaikessa toiminnassa huomioidaan suorat ja epäsuorat vaikutukset ympäröivään yhteiskuntaan. Kestävä kehitys onkin ollut yksi osaamisalue Oulun ammattikorkeakoulun Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikön opetussuunnitelmassa usean vuoden ajan.

Lukuvuosi 2022–2023 oli Oulun ammattikorkeakoulussa (Oamk) kestävän kehityksen teemavuosi [1]. Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikön henkilöstö kokoontui pohtimaan kolmessa peräkkäisessä työpajassa, mitä YK:n Agenda 2030:n linjaukset [2] [3] tarkoittavat opettajankoulutuksen käytänteissä. Työpajoissa tavoitteena oli tehdä näkyväksi se, miten kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikön arjen toiminnoissa. Työskentelyssä käytettiin Arenen ohjeistuksia sekä työkirjaa [4] [5]. Työpajojen suunnittelijoina ja vetäjinä toimivat tämän blogin kirjoittajat.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteena on poistaa äärimmäinen köyhyys. Kestävässä kehityksessä huomioidaan tasavertaisesti ympäristö, talous ja ihminen. [2]

Tehokasta toimintaa yhteisöllisissä ja innovatiivisissa kestävän kehityksen työpajoissa

Yhteisöllistä työpajatyöskentelyä jäsennettiin Arenen työkirjan ohjaamana ja innoittamana. Työkirjassa on kolme osiota, jotka on jaoteltu YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden ohjaamana hyvinvointiin, talouteen ja ympäristöön [4]. Tavoitteena työpajoissa oli pohtia,

mitä kestävä kehitys ja vastuullisuus tarkoittavat hyvinvoinnissa, taloudessa ja ympäristössä omassa organisaatiossamme. Edelleen tavoitteena oli tehdä näkyväksi, miten Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikössä huomioidaan kestävä kehityksen periaatteet arjen toiminnoissa konkreettisina tekoina. Työpajatyöskentely (kuva 1) oli innovatiivista ja se tuotti runsaasti näkökulmia vastuullisuuden ja kestävä kehityksen teemoihin.

KUVA 1. Pienryhmä työskentelee (kuva: Sirpa Perunka).

Työpajatyöskentelyn jälkeen me työpajojen vetäjät, tämän blogin kirjoittajat, tarkastelimme pienryhmien tuotoksia suhteessa YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin.

Kestävä kehitys ja vastuullisuus koetaan monipuolisena toimintana

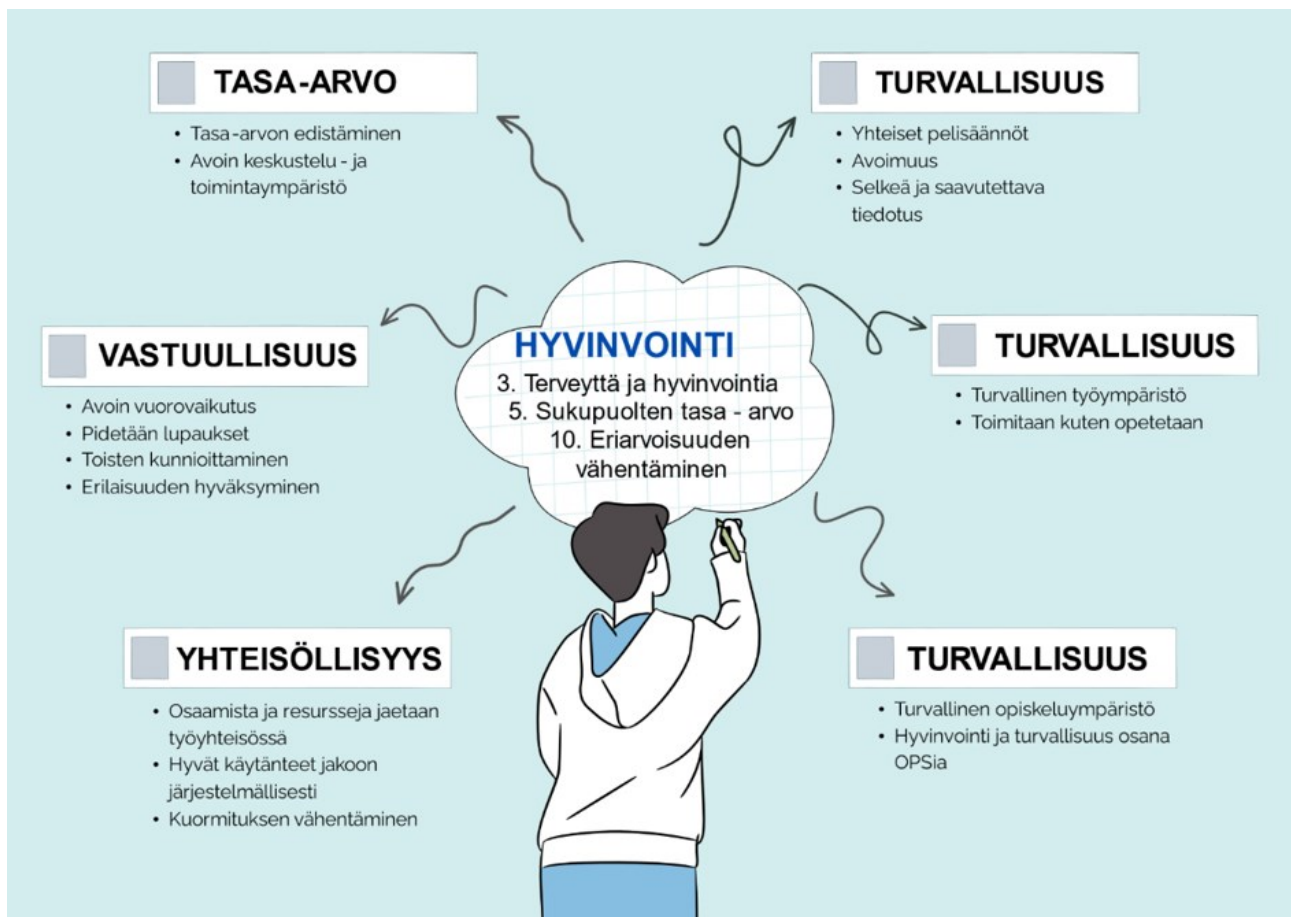
Pienryhmien tekemät koosteet olivat idearikkaita ja kiinnostavia. Työpajojen vetäjinä tarkastelimme pienryhmien tekemiä koosteita suhteessa YK:n hyvinvoinnin, talouden ja ympäristön tavoitteisiin. Laadimme tuotoksista yhteenvedot kuvioina. Yhteenvedoista tulee

esille Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikön henkilöstön tavoitteita ja arjen tekoja kestävän kehityksen ja vastuullisuuden toteuttamiseksi.

Hyvinvointi arjen tekoina

Hyvinvoinnin työpajatyöskentelyssä pohdittiin etenkin tasa-arvoon, vastuullisuuteen, yhteisöllisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä arjen tekoja. Edellä mainitut teemat linkittyvät erityisesti YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 3, 5 ja 10.

Hyvinvoinnin koettiin muodostuvan arjessa ihmisten välisissä kohtaamisissa. Tärkeitä tekijöitä hyvinvoinnille olivat myös organisaation toimintaa ohjaavat periaatteet. Kuviossa 1 on koottuna hyvinvointityöryhmän esimerkkejä konkreettisista arjen teoista ja periaatteista.

KUVIO 1. Koonti siitä, mitä hyvinvointi on arjen tekoina Oamkin Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikössä.

Talous arjen tekoina

Taloutta koskevassa työpajatyöskentelyssä pohdittiin etenkin resursseihin, työvälineisiin, vastuullisuuteen ja opetustyöhön liittyviä arjen tekoja. Edellä mainitut teemat linkittyvät erityisesti YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 1, 8 ja 12.

Kestävä ja vastuullinen talous koettiin muodostuvan erityisesti kehittämällä opetustyöhön liittyvää yhteistyötä. Samoin tärkeäksi koettiin resurssien ja laitteiden tarkoituksenmukainen käyttäminen. Taloudellista vastuullisuutta peilattiin suhteessa yhdenvertaisuuteen ja ekososiaaliseen sivistykseen. (Kuvio 2.)

KUVIO 2. Koonti siitä, mitä taloudellisuus on arjen tekoina Oamkin Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikössä.

Ympäristö arjen tekoina

Ympäristöä koskevassa työpajatyöskentelyssä pohdittiin, mikä merkitys etätyön ja työmatkojen organisoinnilla on ympäristön tilaan. Lisäksi pohdittiin hankintoihin,

kulutukseen, kierrätykseen ja jätteen minimoimiseen liittyviä asioita. Edellä mainitut teemat linkittyvät erityisesti YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 7, 12 ja 13.

Ympäristöä koskevissa arjen teoissa korostuivat erityisesti valinnat, joita jokainen ihminen voi tehdä päivittäin omassa toiminnassaan. Esille tuli näkemyksiä myös siitä, miten työympäristö mahdollistaa ja kannustaa ympäristöystävällisten valintojen tekemiseen. (Kuvio 3.)

KUVIO 3. Koonti siitä, mitä ympäristöasiat ovat arjen tekoina Oamkin Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikössä.

Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen käytänteet kirkastuivat yhteisöllisessä työskentelyssä

Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikön yhteisöllisissä työpajoissa muodostettiin näkemystä kestävästä kehityksestä ja vastuullisuudesta. Työpajoissa pohdittiin, mitä kestävä kehitys ja vastuullisuus merkitsevät Ammatillisen opettajankoulutuksen yksikössä arjen tekoina ja toimintoina. Yhteinen keskustelu ja pohdinta tekivät näkyväksi työyhteisömme käytänteitä vastuullisuudesta ja kestävästä kehityksestä.

Kestävää kehitystä ja vastuullisuutta ohjataan kansainvälisillä EU:n ohjeistuksilla sekä kansallisilla linjauksilla, joita korkeakoulut huomioivat omissa strategioissaan ja toiminnoissaan. On tärkeää, että vastuullisuuden ja kestävän kehityksen toiminnot on mahdollisia toteuttaa yhteisön arjessa ja niihin kannustetaan. Näin jokaisen meistä on helpompi sitoutua ja toteuttaa käytännössä vastuullisia tekoja omassa arjessaan.

Raija Erkkilä

yliopettaja

Ammatillinen opettajankoulutus

Oulun ammattikorkeakoulu

Sirpa Perunka

lehtori

Ammatillinen opettajankoulutus

Oulun ammattikorkeakoulu

Lähteet

[1] Oulun ammattikorkeakoulu. (2022). *Vastuullisuus on valintojamme*.

<http://www.oamk.fi/oamk/vastuullisuus-on-valintojamme/>

[2] Suomen YK-liitto. (Julkaisuaika tuntematon). *Kestävän kehityksen tavoitteet*.

<https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys>

[3] Valtioneuvoston kanslia. (Julkaisuaika tuntematon). *Kestävän kehityksen globaali toimintaohjelma Agenda2030*. <https://kestavakehitys.fi/agenda-2030>

[4] Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. (2020). *Kestävä, vastuullinen ja hiilineutraali ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulujen kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma*. https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/Kest%C3%A4v%C3%A4%20vastuullinen%20ja%20hiilineutraali%20ammattikorkeakoulu.pdf?_t=1606145574

[5] Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. (2022). *Työkirja: Agenda2030 ja henkilöstön osaaminen*. <https://arene.fi/wp->

content/uploads/Raportit/2022/Ty%C3%B6kirja%20AGENDA2030%20ja%20henkil%C3%B6st%C3%B6n%20osaaminen_2022.pdf? t=1651231531